

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ»

N. 4887/2022 2^Η ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

«ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ»

1	Σκοπός	3
2	Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια	3
3	Δυνητικοί δικαιούχοι	4
4	Περιεχόμενο επενδυτικού σχεδίου.....	5
5	Είδη και καταβολή ενισχύσεων.....	6
6	Ένταση Ενίσχυσης	8
7	Αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων	9
8	Ελάχιστο ύψος επένδυσης.....	10
9	Συμμετοχή στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου	10
10	Χαρακτήρας Κινήτρου.....	11
11	Διάρκεια Υποβολών	11
12	Διάρκεια Υλοποίησης- Ολοκλήρωση	11
13	Διαδικασία αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων	12
14	Υλοποίηση και ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων	12
15	Βασικές Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις.....	12
16	Κανόνας μη διάκρισης και της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία.....	14

1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η χορήγηση ενισχύσεων σε ένα ευρύ πεδίο τουριστικών επενδύσεων που αφορούν κυρίως στη δημιουργία, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών καταλυμάτων, με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος.

2 Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Στο παρόν καθεστώς υπάγονται επενδυτικά σχέδια, τα οποία αφορούν σε:

- α)** ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων τεσσάρων **(4) τουλάχιστον αστερών**,
- β)** εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τριών **(3) τουλάχιστον αστερών**, μια πενταετία μετά από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας, καθώς και εκσυγχρονισμό μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων, εφόσον αναβαθμίζονται σε κατηγορία τριών **(3) τουλάχιστον αστερών**,
- γ)** επέκταση και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτιρίου και ότι, μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής αναβαθμίζονται σε κατηγορία τεσσάρων **(4) τουλάχιστον αστερών**,
- δ)** ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία **τριών (3) τουλάχιστον αστερών**,
- ε)** ίδρυση και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων **εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων**, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία **τριών (3) τουλάχιστον αστερών**,
- στ)** ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α' 155), που κατατίθενται ως ενιαία σχέδια, μη περιλαμβανομένων των προς μεταβίβαση ή μακροχρόνια μίσθωση κτιρίων και εγκαταστάσεων,
- ζ)** ίδρυση και εκσυγχρονισμό μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων, εφόσον,
  - ο **ζα)** φέρουν διακριτικό τίτλο «ξενώνας φιλοξενίας»,
  - ο **ζβ)** υλοποιούνται εντός παραδοσιακών οικισμών σε μια από τις ακόλουθες περιοχές:
    - i)** ορεινές περιοχές, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., εκτός των δημοτικών ενοτήτων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,
    - ii)** περιοχές που βρίσκονται σε απόσταση έως τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα,
    - iii)** νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων,

- ο **ζγ)** κατατάσσονται σε κατηγορία πέντε (5) κλειδιών, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 12868/2018 (Β' 3119) απόφαση του Υπουργού Τουρισμού και
  - ο **ζδ)** διατηρούν ελάχιστο αριθμό είκοσι (20) ενοικιαζόμενων δωματίων,
- η) ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας (condo hotels), όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014, υπό την προϋπόθεση ότι η μεταβίβαση ή η μακροχρόνια μίσθωση ενισχυόμενων τμημάτων αυτών λαμβάνει χώρα μετά από τη λήξη της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του φορέα της επένδυσης, με την επιφύλαξη της περ. (ζ) της παρ. 3 του άρθρου 25 του Ν.4887/2022.
- ✓ Για τα επενδυτικά σχέδια των περ. β, γ, ε, και όσον αφορά τις ξενοδοχειακές μονάδες των περ. στ και η, το είδος και η έκταση των έργων που εντάσσονται στον εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων, ώστε ο εκσυγχρονισμός να θεωρείται ολοκληρωμένης μορφής, καθορίζονται από την υπ' αρ. 43965/ 30-11-1994 (Β' 922) κοινή υπουργική απόφαση,
  - ✓ Για τα επενδυτικά σχέδια της περ. δ, το είδος και η έκταση των έργων που εντάσσονται στον εκσυγχρονισμό των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), ώστε ο εκσυγχρονισμός να θεωρείται ολοκληρωμένης μορφής, καθορίζονται από την υπ' αρ. 58692/05-08-1998 (Β' 870) κοινή υπουργική απόφαση.

Τα επενδυτικά σχέδια με τόπο εγκατάστασης στην Περιφερειακή Ενότητα **Μυκόνου** και από την Περιφερειακή Ενότητα **Θήρας**, στον Δήμο Θήρας, πλην της Δημοτικής Κοινότητας Θηρασίας, δεν υποβάλλονται στο παρόν καθεστώς.

3 Δυνητικοί δικαιούχοι

Δυνητικοί Δικαιούχοι του Καθεστώτος είναι φορείς επενδύσεων που είναι εγκατεστημένοι ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική Επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- Εμπορική εταιρία
- Συνεταιρισμός
- Κοιν.Σ.Επ., Α.Σ, Ο.Π, ΑΕΣ
- Κοινοπραξίες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα
- Δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους υπό προϋποθέσεις

Δεν θεωρούνται δικαιούχοι και εξαιρούνται από τις ενισχύσεις των καθεστώτων:

- a) Επιχειρήσεις σε βάρος των οποίων εκκρεμεί, κατά την υποβολή της αίτησης επενδυτικού σχεδίου, διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων (αρχή Deggendorf)
- b) οι προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ. (άρθρο 1 παρ. 4 περίπτωση γ Γ.Α.Κ.),
- c) επιχειρήσεις, οι οποίες κατά τη διετία πριν από την υποβολή της αίτησής τους:
  - a. έχουν μετεγκαταστήσει την επιχειρηματική εγκατάσταση, στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση ή
  - b. αρνούνται να δεσμευθούν ότι δε θα μετεγκαταστήσουν την ως άνω επιχειρηματική εγκατάσταση, για περίοδο δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης

- d) επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

4 Περιεχόμενο επενδυτικού σχεδίου

- Δημιουργία νέας μονάδας
- Επέκταση δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας
- Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας (εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής) σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ ή υπηρεσίες που δεν έχουν παρασχεθεί από αυτήν¹,
- Θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας².

5 Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων για τις οποίες χορηγούνται περιφερειακές ενισχύσεις, είναι οι κατωτέρω:

Ενσώματα στοιχεία Ενεργητικού

α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:

αα. Την κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. **Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα.** Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτίρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και στην περίπτωση που πραγματοποιούνται επί κατασκευών οι οποίες, κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος, έχουν υπαχθεί στον ν. 1337/1983 (Α' 33) ή στον ν. 4178/2013 (Α' 174) ή στον ν. 4495/2017 (Α' 167). Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές για τις οποίες δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία νομιμοποίησης ή τακτοποίησής τους.

¹ για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ότι οι ενισχυόμενες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά διακόσια τοις εκατό (200%) τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως η αξία αυτή έχει καταγραφεί στο φορολογικό έτος, που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.

² Επί μεγάλων επιχειρήσεων, απαιτείται επίσης, οι ενισχυόμενες επενδυτικές δαπάνες να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των 3 τελευταίων φορολογικών ετών των στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αν δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεόμενες με τη δραστηριότητα αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού, θεωρείται ότι δεν πληρείται η ως άνω προϋπόθεση

αβ. Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις³,

αγ. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.

αδ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου αποκτάται η χρήση, υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή, κατά τη λήξη της σύμβασης.

αε. Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και μηχανολογικών εγκαταστάσεων,

β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια δύναται να ενισχυθούν **επιπρόσθετα των περιφερειακών ενισχύσεων και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός περιφερειακών ενισχύσεων**

α. Τις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ.

β. Τις δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση

γ. Τις δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις.

6 Είδη και καταβολή ενισχύσεων

1. Στα επενδυτικά σχέδια τα οποία υπάγονται στο παρόν καθεστώς παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

α. Φορολογική απαλλαγή, η οποία συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση την οικεία φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης,

³ i. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη, ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3ου βαθμού με τον ιδιοκτήτη / ιδιοκτήτες της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν μερίδιο / μετοχές του εταιρικού / μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών,

iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους,

αφαιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού και συνιστά σε φορολογική βάση ισόποσο αποθεματικό, σε λογιστική βάση υποχρέωση και το οποίο τηρείται σε διακριτό λογαριασμό στις οικονομικές τους καταστάσεις,

β. Επιχορήγηση, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού, για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών,

γ. Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), η οποία συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησής τους και εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης,

δ. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και για τις οποίες δεν λαμβάνεται καμία άλλη κρατική ενίσχυση

2. Τα είδη ενισχύσεων των περ. α, β και γ παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά, με την επιφύλαξη της παρ. 5, και συνυπολογίζονται για τον καθορισμό του συνολικού ποσού ενίσχυσης του κάθε επενδυτικού σχεδίου. Το είδος ενίσχυσης της περ. δ παρέχεται αυτοτελώς και μόνο για τις δαπάνες του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

3. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, η ενίσχυση περιλαμβάνει τα ανωτέρω κίνητρα, πλην της επιχορήγησης, με την επιφύλαξη της παρ. 4.

4. Στα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται από μεσαίες επιχειρήσεις στις περιφερειακές ενότητες Ροδόπης, Έβρου και Ξάνθης, παρέχεται και το κίνητρο της επιχορήγησης, σε ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) για την Περιφερειακή Ενότητα Έβρου και τριάντα τοις εκατό (30%) για τις Περιφερειακές Ενότητες Ροδόπης και Ξάνθης, του προβλεπόμενου από τις λοιπές διατάξεις της παρούσας ποσοστού ενίσχυσης με τα υπολειπόμενα ποσοστά φορολογικής απαλλαγής να διαμορφώνονται σε σαράντα τοις εκατό (40%) και εβδομήντα τοις εκατό (70%) αντίστοιχα.

5. Στα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται από μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, και για το μέρος που αφορά την συμβατική επένδυση παρέχεται είτε το κίνητρο της επιχορήγησης είτε το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής, χωρίς να δύνανται τα συγκεκριμένα κίνητρα να αποτελέσουν μίγμα της ενίσχυσης αυτής.

6. Για τις επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 7 παρέχονται τα κίνητρα της επιχορήγησης ή της φορολογικής απαλλαγής.

7 Ένταση Ενίσχυσης

Η ένταση ενίσχυσης διαφοροποιείται ανάλογα με το σημείο εγκατάστασης της επένδυσης και το μέγεθος της εταιρείας και καθορίζεται βάσει του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Τα ποσοστά ενίσχυσης που ισχύουν ανά περιοχή αναλύονται στον ακόλουθο πίνακα

Περιφέρεια (NUTS2)	Νομός/Περιφερειακή Ενότητα (NUTS 3)	Ποσοστό Ενίσχυσης		
		Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές Επιχειρήσεις
Βόρειο Αιγαίο		55%	65%	75%
Νότιο Αιγαίο		40%	50%	60%
Κρήτη		50%	60%	70%
Ανατολική Μακεδονία, Θράκη		50%	60%	70%
Κεντρική Μακεδονία		50%	60%	70%
Δυτική Μακεδονία		50%	60%	70%
Ήπειρος		50%	60%	70%
Θεσσαλία		50%	60%	70%
Ιόνια Νησιά		40%	50%	60%
Δυτική Ελλάδα		50%	60%	70%
Στερεά Ελλάδα		40%	50%	60%
Στερεά Ελλάδα	Ευρυτανία	50%	60%	70%
Πελοπόννησος		40%	50%	60%
Πελοπόννησος	Δήμοι Μεγαλόπολης, Γορτυνίας, Τρίπολης, Οιχαλίας	50%	60%	70%
Αττική	Δυτικός Τομέας Αθηνών	15%	25%	35%
	Ανατολική Αττική	25%	35%	45%
	Δυτική Αττική	25%	35%	45%
	Πειραιάς, Νήσοι	25%	35%	45%

Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, τα ποσοστά ενισχύσεων για όλα τα είδη κινήτρων, πλην της **επιχορήγησης**, χορηγούνται στο ανώτατο ποσοστό του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται **στο ογδόντα τοις εκατό (80%)** του ανώτατου ορίου του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3, το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ανώτατου ορίου εκτός της περ. β που χορηγείται στο ενενήντα τοις εκατό (90%).

Για τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις **Ζώνες Απολιγνιτοποίησης**, οι οποίες σύμφωνα με τον ν. 4759/2020 είναι οι Περιφερειακές Ενότητες **Φλώρινας** και **Κοζάνης** και ο Δήμος της **Μεγαλόπολης**, τα ποσοστά ενίσχυσης είναι **τα ανώτατα του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων**, ανάλογα το μέγεθος της επιχείρησης.

Για τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις **Περιφερειακές Ενότητες Καστοριάς και Γρεβενών** και στους Δήμους **Τρίπολης, Οιχαλίας και Γορτυνίας**, το ποσοστό επιχορήγησης για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις ορίζεται στο 90% και για τις μεσαίες και μεγάλες

επιχειρήσεις το ποσοστό της φορολογικής απαλλαγής στο 90% του ανώτατου ορίου του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων

Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια του **κεφαλαίου 8** το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ανώτατου ορίου εκτός της περ. β που χορηγείται στο ενενήντα τοις εκατό (90%).

β. για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις τα κίνητρα χορηγούνται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του ανώτατου ορίου του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια του **κεφαλαίου 8** τα ανωτέρω κίνητρα χορηγούνται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ανώτατου ορίου εκτός της περ. β που χορηγείται στο ενενήντα τοις εκατό (90%).

8 Αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων

Αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων χορηγούνται για τα επενδυτικά σχέδια που:

α. υλοποιούνται στις ακόλουθες περιοχές:

- ο αα. ορεινές περιοχές, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., εκτός των δημοτικών ενοτήτων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,
- ο αβ. περιοχές που βρίσκονται σε απόσταση τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα,
- ο αγ. νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων.
- ο αδ. που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, σύμφωνα με απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής.

Οι περιοχές της υποπερ. αα και αβ και τα νησιά της υποπερίπτωσης αγ αποτυπώνονται σε πίνακα αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>

β. υλοποιούνται σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα,

9 Ανώτατα ποσά χορηγούμενων ενισχύσεων

Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο που **υποβάλλεται από πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις** δεν μπορεί να υπερβεί τα **τρία εκατομμύρια ευρώ (3.000.000 €)** για όλα τα είδη ενισχύσεων, ήτοι της επιχορήγησης ή της φορολογικής απαλλαγής ή της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλεται από **μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις** δεν μπορεί να υπερβεί:

- ι. τα τρία εκατομμύρια ευρώ (**3.000.000 €**) για τις ενισχύσεις της **επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης**,

- ii. τα πέντε εκατομμύρια ευρώ (5.000.000 €) για την ενίσχυση της **φορολογικής απαλλαγής**.

Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα επενδυτικού σχεδίου ενισχύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ενισχύσεις σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, ε την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του Γ.Α.Κ..

Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία υπάγονται στο παρόν και για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την υποβολή της αίτησης του φορέα για υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου του. Ως ποσό ενίσχυσης, ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο, λαμβάνεται υπόψη το εγκριθέν με την απόφαση υπαγωγής.

Τα ανώτατα όρια της παρούσας παραγράφου **προσαυξάνονται κατά 50% στις περιπτώσεις που η ενίσχυση δίδεται με τη μορφή της φορολογικής απαλλαγής**.

10 Ελάχιστο ύψος επένδυσης

Το ελάχιστο επιλέξιμο ύψος της επένδυσης για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς ορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα, ήτοι:

- Μεγάλες Επιχειρήσεις: 1.000.000 €
- Μεσαίες Επιχειρήσεις: 500.000€
- Μικρές Επιχειρήσεις: 250.000€
- Πολύ Μικρές : 100.000 €
- (50.000) ευρώ για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), καθώς και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Α.Σ.), τους Αστικούς Συνεταιρισμούς, τις Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.).

11 Συμμετοχή στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου

Η **ίδια συμμετοχή** μπορεί να καλυφθεί είτε με ίδια κεφάλαια είτε με εξωτερική χρηματοδότηση, είτε με συνδυασμό αυτών. Στο 25% του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου δεν πρέπει να περιλαμβάνεται κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή. Οι εναλλακτικοί τρόποι κάλυψης ιδίων κεφαλαίων είναι:

- Αύξηση μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου από νέες εισφορές σε μετρητά
- Κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον
- Ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον
- Τραπεζικό δάνειο

Το εν λόγω ποσό αφορά στο τμήμα του προϋπολογισμού που απομένει αφαιρώντας την δικαιούμενη επιχορήγηση.

12 Χαρακτήρας Κινήτρου

Οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται μέσω του παρόντος καθεστώτος λειτουργούν ως κίνητρο για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση υπαγωγής σε καθεστώς ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης επιφέρει την απόρριψη της ή και την ανάκληση της εγκριτικής απόφασης, ανεξαρτήτως σταδίου υλοποίησης της επένδυσης και εντός του προβλεπόμενου χρονικού ορίου ελέγχου, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.

Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ, είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση, είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως έναρξη των εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση

13 Διάρκεια Υποβολών

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς είναι η η **12η Ιουνίου 2023**, ενώ η ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολών ορίζεται η **29^η Δεκεμβρίου 2023**.

14 Διάρκεια Υλοποίησης- Ολοκλήρωση

Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα **τρία (3) έτη** από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης υπαγωγής

Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να παραταθεί άπαξ **έως δύο (2) έτη** κατ' ανώτατο όριο, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. Ηλεκτρονική υποβολή του σχετικού αιτήματος πριν από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης, όπως αυτή ορίζεται αρχικά στην απόφαση υπαγωγής,

β. υλοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

15 Διαδικασία αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων

Με την υποβολή της αίτησης πραγματοποιείται ο έλεγχος της πληρότητας της αίτησης και των συνημμένων δικαιολογητικών, με βάση τυποποιημένο σύστημα ελέγχου πληρότητας.

Οι αιτήσεις υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων ύψους **άνω των επτακοσίων χιλιάδων (700.000€)** συνοδεύονται υποχρεωτικά από έκθεση πιστοποίησης, υπογεγραμμένη από μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, εγγεγραμμένο στο Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

Η διαδικασία αξιολόγησης του παρόντος καθεστώτος είναι συγκριτική, εκκινεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και ολοκληρώνεται με το αποτέλεσμα του ελέγχου αξιολόγησης από την Επιτροπή Αξιολόγησης εντός προθεσμίας σαράντα πέντε (45) ημερών από τη λήξη του καθεστώτος.

16 Υλοποίηση και ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων

Ο έλεγχος των επενδυτικών σχεδίων ύψους:

A. άνω του ποσού των επτακοσίων χιλιάδων (700.000€) προκειμένου για την πιστοποίηση του 50% ή 65% ή της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, διενεργείται υποχρεωτικά **από το όργανο ελέγχου (ορκωτό ελεγκτή – λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία** και

B. κάτω του ποσού των επτακοσίων χιλιάδων (700.000€) προκειμένου για την πιστοποίηση του 50% ή του 65% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου ή της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, **διενεργείται είτε από εντεταλμένο όργανο ελέγχου είτε από ορκωτό ελεγκτή – λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία.**

Τακτικός έλεγχος (μετά από αίτημα του φορέα επένδυσης – Διοικητικός ή Επιτόπιος. Διενεργείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- 50% ή 65% ολοκλήρωση οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης
- 100% ολοκλήρωση οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας

17 Βασικές Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις

- Οι φορείς, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στο παρόν καθεστώς, οφείλουν να τηρούν, από τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, **διπλογραφικό λογιστικό σύστημα** ή απλογραφικό λογιστικό σύστημα για επενδυτικά σχέδια των οποίων το επιλέξιμο κόστος δεν **υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000)** ευρώ, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μεγεθών, που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής..
- Το **διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων** των φορέων μετά από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του ορίζεται στα **έξι (6) έτη**. Σε περιπτώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης

(leasing), το παραπάνω διάστημα παρατείνεται για όσα επιπλέον έτη διαρκεί η σύμβαση μίσθωσης.

- iii. Οι φορείς, μετά από την υπαγωγή τους στον παρόντα και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, οφείλουν:
- ο Να τηρούν τους όρους της απόφασης υπαγωγής.
  - ο Να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης.
  - ο Να μην διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης.
  - ο **Να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού** με τη λήξη της οικείας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing).
  - ο **Να μην μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία**, τα οποία έτυχαν ενίσχυσης, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα καινούρια, κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης.
  - ο **Να μην μεταβάλουν τον τόπο εγκατάστασης** της επένδυσης, χωρίς προηγούμενη έγκριση του αρμόδιου οργάνου και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια περιφέρεια, εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση, και της μη μεταβολής του είδους και του ποσοστού αυτής.
  - ο **Να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης** μετά από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι τη λήξη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς προηγούμενη έγκριση της μεταβολής, και υπό τους όρους της φερεγγυότητας του μισθωτή και της συνέχισης της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο..
  - ο Να μην συγχωνευθούν, απορροφήσουν ή απορροφηθούν από άλλη εταιρεία, ή αποσχίσουν κλάδο στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση, χωρίς προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας,
  - ο **Να γνωστοποιούν κάθε μεταβολή των στοιχείων τους**, όπως επωνυμία, νομική μορφή, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή της εταιρικής τους σύνθεσης. **Εάν διαπιστωθεί, κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης, ότι, λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης, ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι μεσαία ή μικρή επιχείρηση, επέρχεται οι συνέπειες για το είδος και το ποσό της ενίσχυσης.**
  - ο **Να διατηρούν τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.)** τους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση υπαγωγής και μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.
  - ο Να αναρτούν στον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης πινακίδα που θα περιέχει την αναφορά της ένταξης της επένδυσης στο Ειδικό Καθεστώς του Αναπτυξιακού Νόμου.
  - ο Να υποβάλλουν Δήλωση Φορολογικής Απαλλαγής (Δ.Φ.Α.), μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (ΠΣ-Αν) στις οριζόμενες προθεσμίες υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, από το πρώτο έτος χρήσης της ωφέλειας και κάθε έτος μέχρι την εξάντληση του δικαιούμενου ποσού, ή μέχρι την παρέλευση των δεκαπέντε (15) ετών από τη θεμελίωση του δικαιώματος έναρξης χρήσης της ωφέλειας. Τα δηλωθέντα στη Δ.Φ.Α. στοιχεία διασταυρώνονται από την αρμόδια υπηρεσία με τα αντίστοιχα της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Η

υποχρέωση αυτή ισχύει αποκλειστικά για τους φορείς που κάνουν χρήση της φορολογικής απαλλαγής.

18 Κανόνας μη διάκρισης και της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία.

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

Η αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος ευπαθών ομάδων διασφαλίζεται εφόσον το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει διακριτές επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού που έχουν στόχο τη διασφάλιση της προσβασιμότητας / προσπελασιμότητας στα άτομα με αναπηρία ή/και αναλύεται σε ειδικό εδάφιο της οικονομοτεχνικής μελέτης ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται από το σχεδιασμό του έργου η παραπάνω προϋπόθεση.

Τα στελέχη της **planO₂ IKE** διαθέτουν σημαντική εμπειρία και επιστημονική γνώση για να υποστηρίξουν το σχεδιασμό και την ανάπτυξη της επιχειρηματικής σας ιδέας με αποτελεσματικότητα, αξιοπιστία και συνέπεια σύμφωνα με τις ανάγκες και τις δυνατότητες της επιχείρησής σας. Επικοινωνήστε μαζί μας για να σας ενημερώσουμε σχετικά με τα εργαλεία ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας που παρέχονται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και για τον τρόπο που μπορείτε να τα αξιοποιήσετε στον επιχειρηματικό σας σχεδιασμό.

Πηγή: ΦΕΚ/3291/Β/18-5-2023